

БИЛТЕН

ПОЉОПРИВРЕДНЕ СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ "ПИРОТ"

Билтен уређује Љубиша Ђорђевић, дипл.инг. тел/факс: 321-711, 321-843, 333-120, E-mail: piza@open.telekom.rs
Број 92, Година IX, Децембар 2010.године

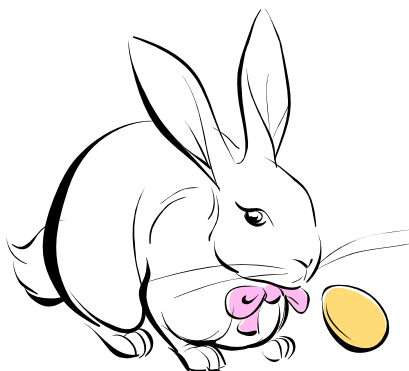
Заштита воћака од дивљачи и глодара

Снежне падавине и недостатак хране примораће дивљач и глодаре да гризу кору воћака и тако праве штете воћкама, посебно младим воћкама. Она су често током зиме храна глодара пре свега пољских мишева, волухарица, зечева па и срна.

Оштећене саднице у пролеће расту споро и неправилно, дају ниже приносе и квалитет плодова је лошији. Посебно су угрожени воћњаци где површине нису обрађене јер су опали плодови храна у току зиме за глодаре. У недостатку хране глодари се хране корењем воћака. Оштећења приземног дела стабла воћака указују нам на присуство штеточина у воћњаку.

За сузбијање волухарица и пољских мишева се користе мамци у облику затрованог зрневља пшенице. Ова зрна не смеју се растурати по површини, јер би тако, поред ослабљеног ефекта постојала могућност тровања птица као и корисних животиња. Потребно је ставити 5-10 зрна у активне рупе, односно настањене рупе. Ради препознавања активних рупа препоручује се да се дан пре постављања мамка затворе све рупе у воћњаку. Затим наредног дана прегледати све рупе и само у оне које су отворене убацује се мамак јер су само оне активне. Обавезно по стављању мамака, рупе затрпати ногом да неби дошло до тровања других животиња. Готови мамци су Цинкфосфид мамак 5-10 гр. по активної рупи, Бродилон блок 10-20гр. по активної рупи, Галибром АБ 10-20 гр. по активної рупи и др.

Припрема затрованог мамка: Узети 10 кг пшенице и прелити је са литром воде у којој је размућено 200 гр пшеничног брашна (уместо овог раствора може се користити и јестиво уље). Преливена зрна пшенице треба добро измешати како би се наквасила, а потом додати 250 грама цинк-фосфида уз стално мешање, да би се препарат што боље распоредио по зрнима. Овако припремљена зрна треба просушити у хладовини, а након тога се могу примењивати.

САДРЖАЈ:

Страна 1

Аутор: Зоран Панајотовић, дипл.инг.

Заштита воћака од дивљачи и глодара

Страна 2

Аутор: Срђан Видановић, дипл.инг.

Резултати огледа са хибридима кукуруза у 2010.години

Страна 3

Аутор: Љубиша Ђорђевић, дипл.инг.

Радови у винограду

Страна 5

Аутор: Љубиша Ђорђевић, дипл.инг.

Радови у подруму

Аутор: Зоран Николић, дипл.инг.

Неке карактеристике исхране коза

У вишегодишњим засадима најчешће и највеће штете праве срне и дивљи зец. Најбоља заштита је да се воћњак ограда. Ако то није могуће тада обавити појединачно стабла натрон папиром, старим врећама, саргијом и сл. У пролеће воћке одвити. Постоји специјална пластична фолија којом се воћке обавију и која може трајати 3-4 године. Против срна обично се постижу добри резултати качењем људске косе у крошње воћака. А за зечеве примена готових репелената или прављених производа на бази животињског лоја, риблиг уља и сумпорних препарата. Сва ова средства своје дејство задржавају максимално до 2 месеца.

Зоран Панајотовић, дипл.инг.

Резултати огледа са хибридима кукуруза у 2010 год.

	ХИБРИД	Обран биљак. по/ха 000	Полегањ %	Устилаго	% влаге зрна у берби	% окласк	Принос са 14% влаге
1.	NS 3014	70		-	26,2	19,3	11.515
2.	NS 4030	68		-	26,5	18,3	9.248
3.	NS 4015	65		-	26,1	15,4	10.151
4.	NS 444 u	63		-	22,8	17,4	9.152
5.	NS 5043	68		-	26,6	17,0	11.096
6.	NS 540	65		-	30,9	18,1	10.920
7.	NS 6012	68		-	26,5	19,3	12.544
8.	NS 640	57		-	29,3	17,8	10.220
9.	NS 6010	56		-	30,5	16,3	9.946
10.	NS 6030	64		-	28,9	17,8	12.653
11.	ZENIT	64		-	27,3	19,8	12.310
12.	RADAN	58		-	29,1	17,3	9.194
13.	TISA	65		-	28,9	15,6	13.344
14.	NS 7020	66		-	31,0	17,7	11.493
15.	NS 770	65		-	29,6	15,7	12.422

Месечни Билтен Пољопривредне стручне службе Пирот

ред. број	ХИБРИД	Обран биљак. по/ха 000	Полегањ %	Устилаго	% влаге зрна у берби	% окласк	Принос са 14% влаге
1.	ZP 341	66	/	/	25,6	15,5	11.081
2.	ZP 434	59	/	/	25,6	15,8	10.164
3.	ZP 505	59	/	/	28,1	16,5	10.771
4.	ZP 599	64	/	/	29,8	19,0	10.172
5.	ZP 600	60	/	/	28,8	18,8	12.024
6.	ZP 606	60	/	/	32,3	16,7	11.440
7.	ZP 684	65	/	/	31,5	20,5	11.408
8.	ZP 735	56	/	/	33,2	18,6	10.450

ред. број	ХИБРИД	Обран биљак. по/ха 000	Полегањ %	Устилаго	% влаге зрна у берби	% окласк	Принос са 14% влаге
1.	Sikora	60	/	/	26,7	18,0	12.530
2.	Galaktik	61	/	/	28,4	18,0	12.280
3.	Heliko	60	/	/	20,,9	17,7	11.040
4.	Pako	63	/	/	25,2	16,6	10.686
5.	Kolumbia	62	/	/	25,1	15,5	9.688
6.	Cisko	64	/	/	25,9	16,7	9.882

Коментар извођача огледа

2010. година је карактеристична по томе што у току вегетације кукуруза имамо неколико временских непогода:

1. Претеране падавине у току пролећног периода (појава површинских вода на многим локалитетима и презасићеност земљишта водом), што је успоравало развој кукуруза у почетним фазама.

2. На локацији где је био постављен макрооглед забележена је појава града ,два пута ,јаког интензитета, када је кукуруз био у фази влатања.

3. Август месец без падавина са израженим високим температурама које су убрзале наливање зрна и скратиле вегетацију.

И поред тога што је кукуруз прошао кроз ове стресне факторе имамо добар род кукуруза у огледима, као и просечан род на ширем подручју Пиротског Округа.

Видановић Срђан дипл.инг.

Радови у винограду

Чокоте треба очистити од испуцане коре испод које се задржавају различите штеточине.

Загртање

Посебно младе винограде морамо загртати како би младе калемове (једногодишњу лозу) заштитили од ниских температура.

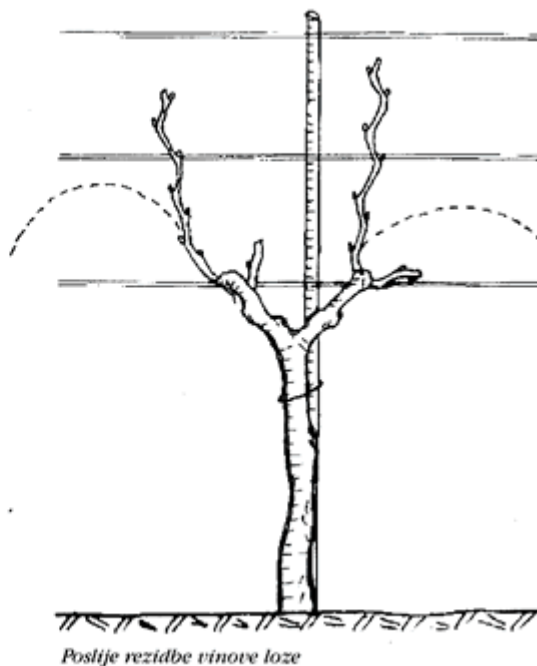
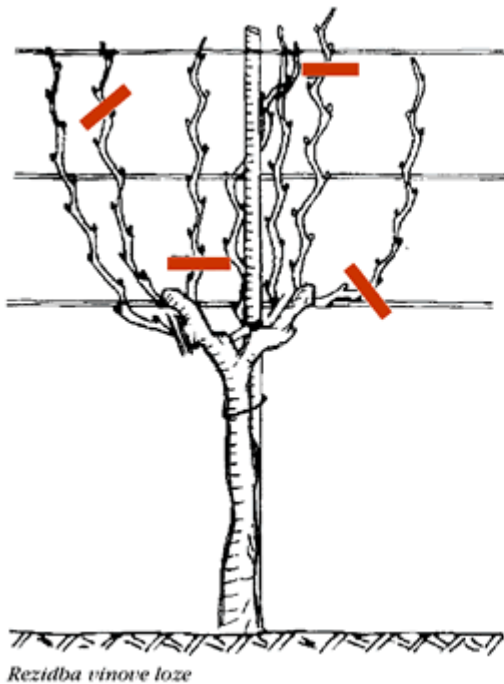
Резидба

Почиње резидба најчешће на већим виноградарским површинама, како би на време била обављена у пролеће. На мањим површинама резидба обично

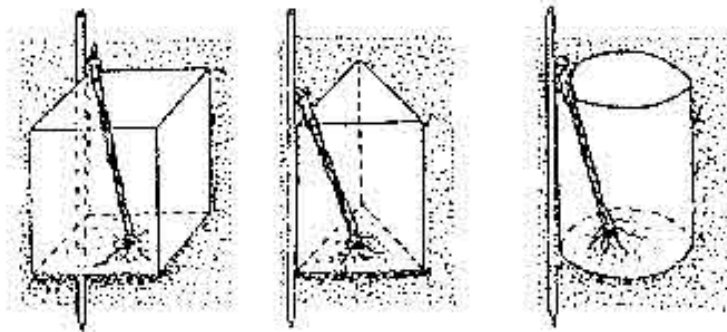

почиње у фебруар.

Садња калема или резница

Садња калема или резница у нашем виноградарском подручју најповољнија је у току јесени или у току пролећа. Резница је једногодишње дрво-розгва, која се на припремљено риголовано и нађубрено земљиште сади помоћу садилке на одређено место, или у претходно ископану јаму.

Љубиша Ђорђевић, дипл.инг.

Радови у подруму

Дозревање вина

Од момента завршетка врења, а поготово посе првог претакања вина почиње дозревање вина, то је дуже раздобље у току којег се формира вино, значи поприма особине сорте од које потиче, посебно материје ароме-мириса. Многи се састојци вина мењају и настају нови, као последица естерификације (естерификација је процес у току кога настају естери спајањем киселина и алкохола, а имају

пријатни воћни мирис), оксидације када се неки састојци вина вежу с кисеоником и то оним кисеоником који продире кроз поре на дугама бачве, па тако утиче на развој ароме и букетних материја вина, а исто тако и на боју вина. Што је бачва мања утицај кисеоника је већи и обрнуто. На основу реченога после првога претакања вино треба дозревати у дрвено хрстово буре.

У току месеца који долазе стално

контролисати вино с обзиром на укус и мирис, затим редовито надоливајте отпразњени део код дрвених буради који настаје испарењем вина и контролишите основне састојке вина: алкохол, укупну киселину и посебно садржај сирћетне киселине. Неизоставно пратите садржај сумпор диоксида, и то посебно оног дела који је најделотворнији за чување вина: слободни SO₂.

Љубиша Ђорђевић, дипл.инг.

Неке карактеристике исхране коза

Исхрана коза зависи од телесне масе грла, кондиције, млечности, масноће млека итд. Козе у односу на своју телесну масу могу да произведу велику количину млека али и да поједу знатне количине хране.

Коза може дневно да поједе 3 – 5% суве материје хране у односу на своју телесну масу. Примера ради: коза телесне масе 50 кг може дневно да поједе 2 до 2,5 кг суве материје хране а што је негде око 8 до 10 кг зелене хране.

Козе боље искоришћавају храну од оваца и говеда па у исхрани могу да користе и хранива која ове врсте слабије користе (неки зелени отпаци, мање квалитетно сено, слама, кукурузовина). Ово **никако није**

препука када се ради о интензивној производњи, али у неким ситуацијама може да се искористи. Основна грешка код исхране коза је управо схватање да је коза и у погледу исхране скромна животиња. Онолико, колико се скромно нахрани, толико ће скромно и да врати кроз производњу млека.

У пракси основну храну треба да чине **квалитетна кабаста хранива** уз додатак концентрованог дела оброка.

При састављању оброка за козе треба водити рачуна да се храном коју козе поједу може утицати на количину али и на састав и квалитет млека. Ако у оброку доминира зелена храна то ће утицати да млечна маст добије жућкасту боју. То може бити посебно изражено ако се у оброк укључи мрква. Ако у оброку доминира сено или се дода и сточна репа, млечна маст ће имати белу боју. Давањем хранива са већим садржајем целулозе (сува кабаста хранива), може се утицати на повећање процента млечне масти у млеку, док укључивање веће количине концентрованих хранива утиче на смањење процента млечне масти.

Млеко врло лако прима мирис и укус хранива која се користе у исхрани па треба избеавати хранива са наглашеним карактеристичним мирисом. То је случај са већим количинама сточне репе док с друге стране, квалитетно сено са планинских ливада повољно утиче и на мирис и на укус млека. Уколико се даје силажа као доминантно храниво, то такође може да утиче на мирис и укус млека а то се може десити чак и ако се силаж пре давања козама држи дуже време у стаји.

Зависно од периода године и начина држања, основу оброка може да чини зелена храна лети (испаша или покошена па дата у јасле) или силажа и квалитетно сено зими. И у једном и у другом случају треба као допуну користити и неко концентровано храниво.

Правилно и добро храњена грла испољавају све особине млечног типа и имају сјајну и глатку длаку. Треба знати да добро и правилно нахрањена грла не значи и утовљена грла. Утовљена грла могу да испоље разне поремећаје током бременитости. Обрнуто пак, лоше нахрањена (неухрањена) грла по правилу не могу да искажу свој пуни потенцијал у производњи млека, имају грубљу длаку и уопште грубљи изглед.

Колико коза треба дневно да поједе зависи од узраста, телесне масе, периода бременитости, фазе лактације и млечности. Колико ће стварно појести зависи и од квалитета хранива. Грубља и сувља хранива по правилу козе конзумирају у мањој количини док квалитетно и ситније сено као и зелену масу, козе могу да поједу у већој количини у односу на претходна хранива.

Да ли је исхрана добра или не, генрално треба оцењивати праћењем читавог стада а не појединих грла. Ако највећи број грла у стаду даје очекивану производњу и има задовољавајућу кондицију, то је знак да је исхрана добра. Грла која у таквој ситуацији неповољно реагују вероватно имају неки проблем и ако се ради о већим стадима, таква грла се углавном искључују из производње јер је питање колико је рентабилно само њима посебно посвећивати пажњу.

Николић Зоран, дипл.инг.